

Bryssel den 13 juni 2022
(OR. fr)

9895/22

LIMITE

ENV 577
MI 447
RELEX 744
CODEC 854

Interinstitutionellt ärende:
2021/0367(COD)

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om transport av avfall och om ändring av förordningarna (EU) nr 1257/2013 och (EU) 2020/1056 – Lägesrapport

I. INLEDNING

1. Syftet med denna rapport är att presentera det övergripande läget och en översikt över de framsteg som gjorts med förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om transport av avfall och om ändring av förordningarna (EU) nr 1257/2013 och (EU) 2020/1056. Detta förslag syftar till att ersätta den nuvarande förordningen om gränsöverskridande transporter av avfall och ändra förordningen om återvinning av fartyg. Det övergripande syftet med förordningen är att bättre skydda miljön och folkhälsan mot effekterna av miljöskadliga gränsöverskridande transporter av avfall och att genomföra bestämmelserna i Baselkonventionen och integrera OECD:s regler.

2. Den 17 november 2021 offentliggjorde Europeiska kommissionen ett förslag till omarbetning av förordning (EG) nr 1013/2006 av den 14 juni 2006 om transport av avfall. Denna förordning omfattar avfallstransporter inom EU och till tredjeländer (OECD och andra länder). Förslaget är en del av genomförandet av den europeiska gröna given, närmare bestämt handlingsplanen för den cirkulära ekonomin, handlingsplanen för nollförorening och strategin mot organiserad brottslighet 2021–2025. Förslaget åtföljdes av ett meddelande från kommissionen med titeln ”Vårt avfall, vårt ansvar: avfallstransporter i en ren och mer cirkulär ekonomi”.
3. Kommissionen föreslår att man använder en ömsesidigt förstärkande kombination av politiska åtgärder som är inriktad på följande byggstenar:
 - a) Underlätta transport av avfall inom EU för återvinning och återanvändning.
 - b) Strängare krav för export av avfall till länder utanför Europeiska unionen.
 - c) Stärka kampen mot olaglig handel med avfall.
4. Den föreslagna förordningen innehåller 82 artiklar och 16 bilagor. Den är uppdelad i 8 avdelningar och 3 av dem innehåller helt nya bestämmelser jämfört med den nuvarande versionen. Avdelning II innehåller bestämmelser om transporter inom unionen, med eller utan transitering genom tredjeland. Avdelning IV innehåller bestämmelser om export från unionen till tredjeländer. Avdelning VII slutligen innehåller bestämmelser om efterlevnaden av denna förordning. Bilagorna VIII och X har också upprättats i linje med bestämmelserna i avdelning IV. I bilaga X specificeras således kriterierna för att demonstrera den miljöriktiga hanteringen i behandlingsanläggningar som tar emot avfall i tredjeländer.

Bilaga VIII innehåller formuläret för begäran om inkludering i förteckningen över länder till vilka export från Europeiska unionen av icke-farligt avfall avsett för återvinning är tillåten.

5. I Europaparlamentet behandlades förslaget i utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet. Förslaget till betänkande offentliggjordes den 11 april 2022. Datum för omröstningen om betänkandet är ännu inte känt. Sammanlagt 599 ändringsförslag lades fram.
6. Regionkommittén och Ekonomiska och sociala kommittén har hörts. Regionkommittén beslutade att inte yttra sig. Ekonomiska och sociala kommittén antog sin rapport den 23 februari 2022.

II. ARBETE I RÅDET

7. Inom rådet är arbetsgruppen för miljön den arbetsgrupp som ansvarar för behandlingen av förslaget. Förslaget till förordning och dess konsekvensbedömning lades fram av kommissionen vid en informell videokonferens med medlemmarna i arbetsgruppen för miljön den 6 december 2021. Kommissionen lade också fram sitt förslag vid mötet i rådet (miljö) den 20 december 2021.
8. Översynen av förordningen om transport av avfall har varit en av det franska ordförandeskapets huvudprioriteringar i syfte att behandla alla artiklar i förslaget som ett första steg. Under det franska ordförandeskapet ägnades 7 möten i arbetsgruppen för miljön – den 14 och 28 januari, den 4 februari, den 10 och 28 mars, den 12 april och den 17 maj – samt en informell videokonferens med arbetsgruppen för miljön den 27 april åt diskussionerna om detta förslag. Bestämmelserna om rollen för Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) lades också fram för arbetsgruppen för bedrägeribekämpning vid dess möte den 20 maj 2022. Dessutom inkom många skriftliga kommentarer från delegationerna. Dessa möten möjliggjorde en första diskussion om alla bestämmelser i förordningen samt behandling av ett första kompromissförslag från ordförandeskapet om avdelningarna I och II. De viktigaste diskussionspunkterna behandlas nedan.

Transport av avfall inom unionen

9. Den främsta nyheten i reglerna för avfallstransporter inom EU är införandet av ett digitalt system som ska underlätta kommunikationen mellan berörda aktörer och myndigheter. Införandet av det digitala systemet stöddes av alla delegationer. Diskussionerna visade ett starkt intresse av att bättre förstå de exakta funktionerna i detta system och hur det skulle kunna kopplas till befintliga system i vissa medlemsstater.
10. Eftersom huvudsyftet med införandet av det digitala systemet är att förkorta tillståndsförfarandena för avfallstransporter har kommissionen föreslagit kortare tidsfrister för behöriga myndigheter och anmälare. Detta gav upphov till farhågor bland delegationerna, som i de flesta fall ifrågasatte de kortare tidsfristerna, med tanke på att de föreslagna fristerna skulle kunna äventyra den tid som krävs för dialog mellan parterna.
11. Förslaget att förbjuda transporter av avfall för bortskaffande välkomnades av en majoritet av delegationerna. Delegationerna fokuserade dock på de praktiska aspekterna och genomförandet av de föreslagna bestämmelserna. Till exempel har frågor ställts om tolkningen av villkoren för undantag samt om särdragen i små medlemsstater och gränsöverskridande regioner.
12. I synnerhet har den nya metoden för behöriga avsändarmyndigheters underförstådda samtycke varit föremål för ett stort antal kommentarer.

Bestämmelser om export av avfall till tredjeländer

13. Delegationerna välkomnade generellt kommissionens förslag om att införa ett strängare system för export av avfall till tredjeländer. Behovet av att se till att allt avfall som exporteras till tredjeländer hanteras på ett miljömässigt hållbart sätt betonades av flera delegationer.

14. Enligt kommissionens förslag ska export av avfall till länder utanför OECD i princip förbjudas, såvida inte landet i fråga har meddelat kommissionen att det önskar ta emot avfall från EU och har visat sin förmåga att hantera avfall på ett hållbart sätt. Kommissionens strategi för att upprätta en förteckning över länder utanför OECD som har meddelat att de önskar ta emot avfall från EU välkomnades av delegationerna, liksom förslaget om att kräva att avfallsexporterande företag kontrollerar att anläggningar som tar emot avfall är föremål för oberoende revision. Samtidigt ställdes många frågor om det praktiska genomförandet av revisioner.
15. Några delegationer hävdade att bestämmelserna i förordningen inte negativt bör påverka små stater som är starkt beroende av export för behandling och i synnerhet bortskaffande av deras avfall.

Stärka kontrollen av olagliga avfallsflöden och av Olafs roll

16. Delegationerna var i allmänhet positiva till att stärka kontrollåtgärderna. Den nya rollen för Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och bestämmelserna om administrativa och straffrättsliga sanktioner väckte dock frågor från delegationerna.
17. En informell videokonferens med medlemmarna i arbetsgruppen för miljön den 27 april möjliggjorde en särskild diskussion om bestämmelserna vad gäller Olafs roll. Medlemsstaterna har ställt många frågor om byråns mandat, dess roll i förhållande till andra organ som Interpol och Europol och dess möjligheter att inleda utredningar inom medlemsstaterna. Frågor ställdes också om Olafs personal och kapacitet, konkret praxis i fråga om samarbete med nationella myndigheter eller fältinspektioner.
18. När det gäller sanktioner ställde delegationerna frågor om förhållandet mellan administrativa och straffrättsliga sanktioner samt möjligheten att anta strängare sanktioner än de som föreskrivs i förordningen.

19. Många delegationer önskade bibehålla gruppen av kontaktorgan i dess nuvarande form och begärde förtydliganden i förhållande till den expertgrupp som föreskrivs i förslaget till förordning.

III. ORDFÖRANDESKAPETS ARBETE

20. På grundval av diskussionerna och de skriftliga kommentarerna har ordförandeskapet utarbetat kompromissförslag om avdelning I i förslaget till förordning, som rör syfte, tillämpningsområde och definitioner. Ordförandeskapet har också omarbetat avdelning II om transport av avfall inom Europeiska unionen, med ändringar som delegationerna anser vara godtagbara. Ordförandeskapet anser dock att det fortfarande finns ett behov av ytterligare diskussioner.
21. Ordförandeskapets förslag om avdelning I rör de allmänna bestämmelserna om denna förordnings syfte, tillämpningsområde och definitioner. Förslaget tar hänsyn till de föreslagna korrigeringarna och några av delegationernas kommentarer. Många definitioner har därför förtydligats och en definition av ”den person som organiserar transporten” har lagts till. Diskussionen, som hölls vid mötet i arbetsgruppen för miljön den 17 maj, innehöll inga ytterligare bidrag till de kommentarer som föranledde ordförandeskapet att lägga fram dessa förslag.
22. Avdelning II har omarbetats för att införliva korrigeringar som gjorts av delegationerna och förslag till ändringar som gjorts i samförstånd. De sistnämnda gäller särskilt tidsfristerna för den allmänna anmälan och för förfarandet för förhandsgodkännande.

Delegationerna hade uttryckt många farhågor i detta avseende under diskussionerna, eftersom de ansåg att de nya reglerna var alltför restriktiva. Flera medlemsstater delade åsikten att användningen av ett nytt elektroniskt system inte skulle lösa behovet av tid för utbyte mellan parterna eller behovet av tid för behöriga myndigheter att handlägga ärendet och för anmälarna att översända de begärda handlingarna.

Ordförandeskapet ansåg detta vara en prioriterad fråga, eftersom detta förfarande står i centrum för översynen av förordningen när det gäller uppdragen för de behöriga myndigheter som ansvarar för dess tillämpning. Det kompromissförslag som utarbetats för avdelning II ligger i linje med detta mål.

Dessutom anser ordförandeskapet att följande punkter kräver ytterligare diskussion:

- Beslutet att inte fortsätta förfarandet skulle kunna vara en möjlighet för den behöriga myndigheten och inte en skyldighet som åläggs den, inte bara för att möjliggöra flera utbyten med anmälaren, men även för att inte öka arbetsbördan för de olika aktörerna.
- För att inte öka arbetsbördan genom inlämning av på varandra följande ärenden, skulle man kunna överväga att minska sannolikheten för att beslut om att inte fortsätta handläggningen skulle fattas om en begäran inte är tillfredsställande, genom att uteslutande förbehålla dem avsändar- och destinationsmyndigheterna.
- Slutligen skulle det underförstådda samtycket från den behöriga avsändarmyndigheten kunna anses ha erhållits på två kumulativa villkor: myndighetens föregående utfärdande av ett korrekt beslut och dess godkännande av den ekonomiska säkerheten eller motsvarande försäkring.

De förslag som ordförandeskapet kommer att distribuera om avdelningarna I och II ska därför endast ses som bidrag till arbetet med utkastet till förordning, vilket kommer att fortsätta under det tjeckiska ordförandeskapet.

IV. SLUTSATS

23. Ordförandeskapet anser att det arbete som utförts under dess mandatperiod har bidragit till viktiga förtydliganden av förslaget till förordning om transport av avfall och bör kunna ligga till grund för en ingående diskussion om förslaget.

24. Det franska ordförandeskapet åtar sig att ha ett nära samarbete med det inkommande tjeckiska ordförandeskapet för att säkerställa det fortsatta arbetet. Ordförandeskapet vill också tacka kommissionen för ett utmärkt samarbete och stöd samt för de icke-officiella dokument som tillhandahållits, och medlemsstaterna för deras engagemang och samarbete.
25. Slutligen uppmanas Coreper att notera denna lägesrapport från ordförandeskapet och översända den till rådet (miljö) inför mötet den 28 juni 2022.
-